

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

PASITARIMO PROTOKOLAS

2022 m. balandžio d. Nr.

Dėl pažangos priemonių planavimo

1. Pritarti Finansų ministerijos pateiktam pažangos priemonių, kurias sutarta parengti prioritetine tvarka ir kurių rengimui 2022 metais bus telkiama metodinė pagalba (toliau – prioritetinės pažangos priemonės), sąrašui:

1.1. pavesti ministerijoms laikytis prioritetinių pažangos priemonių sąraše nurodytų pažangos priemonių rengimo ir tvirtinimo terminų;

1.2. pavesti Finansų ministerijai vykdyti prioritetinių pažangos priemonių rengimo ir įgyvendinimo stebėseną, užtikrinant prioritetinių pažangos priemonių sąraše nustatytų terminų laikymąsi ir laiku informuojant Vyriausybės kanceliariją apie nustatytas rizikas;

1.3 pavesti viešajai įstaigai Centrinei projektų valdymo agentūrai, kuri vykdo nacionalinių plėtros programų portfelio valdytojo metodinės konsultacijų pagalbos centro funkcijas, laiku teikti ministerijoms metodinę pagalbą, siekiant joms padėti įvykdyti 1.1 papunktyje nustatytą įpareigojimą.

2. Siekiant užtikrinti spartesnę pažangos priemonių rengimo ir įgyvendinimo procesą, pavesti Vyriausybės kanceliarijai kartu su Finansų ministerija iki 2022 m. gegužės 20 d. parengti ir pateikti derinti suinteresuotoms institucijoms Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14-1 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“ (toliau – Strateginio valdymo metodika) pakeitimo projektą, kuriame būtų numatyti šie pakeitimai:

2.1. Pažangos priemonės aprašas gali būti tvirtinimas tik daliai veiklų (ne pilna apimtimi), vėliau papildant kitomis veiklomis.

2.2. Atliekant pažangos priemonės įgyvendinimo alternatyvų (toliau – alternatyvos) analizę, alternatyvos gali būti nagrinėjamos ne visam pažangos priemonės veiklų rinkiniui, bet atskiroms veikloms ar jų grupei (aktualu, kai pažangos priemonės aprašas tvirtinamas ne pilna apimtimi ir (arba) kai kurioms veikloms taikomos išimtys dėl alternatyvų analizės atlikimo).

2.3. Alternatyvų palyginimas gali būti neatliekamas, ir nagrinėjama tik viena alternatyva tais atvejais, kai:

- pažangos priemonė ar atskiros jos veiklos yra skirtos ekstremalios situacijos ir *force majeure* sąlygų suvaldymui;
- alternatyvos pažangos priemonei ar atskiroms jos veikloms yra įvertintos rengiant kitus planavimo dokumentus;
- konkretų pažangos priemonės ar atskirų jos veiklų įgyvendinimo būdą nustato įstatymai, ES teisės aktai, tarptautiniai įsipareigojimai ir Vyriausybės programa ;
- pažangos priemonė ar atskiros jos veiklos rengiamos remiantis Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“, patvirtinto 2021 m. liepos 28 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano patvirtinimo, nuostatomis“.
- objektyviai galima pagrįsti, kad yra tik vienas pažangos priemonės ar atskirų jos veiklų įgyvendinimo būdas;
- yra tik viena reali pažangos priemonės ar atskirų jos veiklų įgyvendinimo alternatyva, atsiremiant į finansavimo šaltinio apribojimus;
- bendra pažangos priemonės vertė neviršija 1 mln. eurų, išskyrus tuos atvejus, kai pažangos priemonė tvirtinama tik daliai veiklų (ne pilna apimtimi);

2.4. Kai alternatyvų palyginimas neatliekamas ir nagrinėjama tik viena alternatyva, gavus nacionalinių plėtros programų portfelio valdytojo (Finansų ministerijos) arba Regionų plėtros programos (RPP) valdytojo pritarimą, sąnaudų ir naudos analizė arba sąnaudų ir veiksmingumo analizė gali būti neatliekama arba atliekama po pažangos priemonės aprašo patvirtinimo tokiais atvejais:

- neatliekama, kai socialinė – ekonominė nauda įvertinta ES mastu arba ji sunkiai pamatuojama, bet yra akivaizdi (pavyzdžiui, saugumo, gynybos ar kitose srityse);
- atliekama po pažangos priemonės aprašo patvirtinimo iki sutarto termino (2022 metų pabaigos), kai sprendimai dėl konkrečių veiklų finansavimo jau priimti ir (arba) veiklos pradėtos vykdyti;
- atliekama po pažangos priemonės aprašo patvirtinimo iki kvietimo teikti projektų įgyvendinimo planus (projektų paraiškas) paskelbimo arba kai projektų atranka nevykdoma – iki pažangos lėšų skyrimo pažangos priemonės veikloms įgyvendinti.

2.5. Alternatyvų analizė neatliekama, kai įgyvendinant pažangos priemonę ar atskiras jos veiklas, numatoma tik analitinė veikla.

2.6. Aukščiau išdėstytų 2.1-2.5 papunkčių nuostatos taikomos ir regionų plėtros planuose suplanuotų pažangos priemonių rengimui ir tvirtinimui.

2.7. Valstybės biudžeto pažangos lėšomis finansuojamų projektų administravimo funkcijas gali vykdyti administruojanti institucija arba strateginio valdymo sistemos dalyvis (užtikrinant projekto įgyvendinimo ir administravimo funkcijų atskyrimą).

2.8. Numatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, pagal kurias 2022 metais rengiant pažangos priemonės būtų taikomos šios papildomos Strateginio valdymo metodikos taikymo išimtys:

2.8.1. Gavus nacionalinių plėtros programų portfelio valdytojo (Finansų ministerijos) pritarimą, alternatyvos gali būti nelyginamos, ir nagrinėjama tik viena alternatyva tais atvejais, kai:

- pažangos priemonė ar atskiros jos veiklos yra įtrauktos į strateginį projektų portfelį, nurodytą Strateginio valdymo įstatymo 19 straipsnio 6 dalyje;
- pažangos priemonė ar atskiros jos veiklos yra skirtos įgyvendinti konkrečių Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane nustatytą veiksmą ir jų įgyvendinimui reikalingą finansavimą numatyta skirti 2022 metais;
- kai išimtis dėl skirtingų alternatyvų nenagrinėjimo yra numatyta identiškoms veikloms, finansuojamoms iš kito finansavimo šaltinio;
- sprendimai dėl konkrečių veiklų finansavimo jau priimti ir (arba) veiklos pradėtos vykdyti.

2.8.2. Strateginio valdymo sistemos dalyvis valstybės biudžeto lėšomis finansuojamų pažangos priemonių projektų rengimui, vertinimui, atrankai, įgyvendinimui ir administravimui gali taikyti savo arba kitų Vyriausybės įgaliotų institucijų patvirtintas tvarkas, kurios turi atitikti šiuos reikalavimus:

2.8.2.1. užtikrintas projekto įgyvendinimo ir administravimo funkcijų atskyrimas, kai plėtros programos valdytojas arba pažangos priemonės koordinatorius yra ir projekto vykdytojas;

2.8.2.2. užtikrintas sprendimų priėmimo nešališkumas, organizuojant ir vykdant projektų vertinimą, atranką ir administravimą;

2.8.2.3. užtikrinta projektų atitiktis bendriesiems atrankos kriterijams, numatytiems Strateginio valdymo metodikos 117–118 punktuose;

2.8.2.4. užtikrintas specialiųjų ir prioritetinių atrankos kriterijų derinimas su socialiniais ir ekonominiais partneriais, kaip numatyta Strateginio valdymo metodikos 119 punkte;

2.8.2.5. užtikrintas projektų atsekamumas (sąsajos su pažangos priemone, patirtų išlaidų ir pasiektų rezultatų apskaita);

2.8.2.6. įgyvendintas reikalavimas rengti investicinį projektą, kaip numatyta Strateginio valdymo metodikos 120.5. papunktyje;

2.8.2.7. užtikrintas sprendimo dėl finansavimo priėmimas (kaip numatyta Strateginio valdymo metodikos 125 punkte), papildomai nustatant, kad sprendimą dėl projekto finansavimo gali priimti ir nacionalinės plėtros programos valdytojui pavaldi biudžetinė įstaiga arba viešoji įstaiga, jei jai tokia funkcija yra pavesta Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka;

2.8.2.8. įgyvendintas reikalavimas dėl lėšų poreikio veiklų tęstinumui vertinimo (Strateginio valdymo metodikos 126 punktą visa apimtimi taikomas, kai investicijų suma, išskyrus (atėmus) jai tenkantį pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestį, viršija 1 (vieną) milijoną eurų);

2.8.2.9. užtikrinta, kad vykdant projektų atranką neatsirastų finansavimo įsipareigojimai ateičiai (pavyzdžiui, rezervinių projektų sąrašai neturi būti generuojami 2023 ir vėlesniems metams);

2.8.3 projektų atranka laikoma įvykusia patvirtinus pažangos priemonės aprašą, kai projektai atrenkami planavimo būdu ir jų veiklų pobūdis:

- reguliacinė, analitinė ir (arba) komunikacinė veiklos;
- investicinė veikla ne į ilgalaikį turtą;
- investicinė veikla į ilgalaikį turtą, kai investicijų suma, išskyrus (atėmus) jai tenkantį pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestį, neviršija 1 (vieno) milijono eurų), ir numatytas tik 1 projekto vykdytojas;

2.8.4 projektų, kurie atitinka šio protokolo 2.8.3. papunktyje nurodytus atvejus, įgyvendinimui ir administravimui būtina taikyti tik šio protokolo 2.8.2.5. papunktyje nurodytą reikalavimą (užtikrinti projektų atsekamumą), kiti šio protokolo 2.7.3 papunktyje nurodyti reikalavimai gali būti netaikomi.

3. Pavesti Finansų ministerijai:

3.1. Iki 2022 m. spalio 1 d. parengti ir patvirtinti valstybės biudžeto pažangos lėšomis finansuojamų projektų rengimo, įgyvendinimo ir administravimo taisykles, kurios įsigalios nuo 2023 m. sausio 1 d.

3.2. Iki 2022 m. birželio 1 d. supaprastinti pažangos priemonės pagrindimo formą.

Ministras Pirmininkas